

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

2020/2074(INI)

10.12.2020

STANOVISKO

Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

pre Výbor pre regionálny rozvoj

k politike súdržnosti a regionálnym stratégiám v oblasti životného prostredia
v boji proti zmene klímy
(2020/2074(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Susana Solís Pérez

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre regionálny rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje význam kohéznej politiky, financovania súdržnosti a regionálnych environmentálnych stratégií v boji proti zmene klímy a pri plnení našich záväzkov v rámci Parížskej dohody; zdôrazňuje, že politika súdržnosti ako hlavná investičná politika Únie a jeden z hlavných zdrojov podpory EÚ pre mnohé členské štáty by mala byť plne v súlade s cieľmi Únie v oblasti klímy a životného prostredia a zabezpečiť najmä, aby všetky projekty financované EÚ dodržiavali zásadu „nespôsobiť významnú škodu“, ako sa uvádza v nariadení o taxonómii; víta cieľ politiky 2 (PO2) navrhovaného nového nariadenia o spoločných ustanoveniach uvedený v jeho článku 4 ods. 1 písm. b), ktorého cieľom je vytvoriť „ekologickejší, nízkouhlíkový prechod na hospodárstvo s čistým nulovým obsahom uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmiernovania zmeny klímy a adaptácie na ňu a prevencie a riadenia rizika“;
2. požaduje vytvorenie ambiciózných politík v oblasti životného prostredia, klímy a rozvoja na regionálnej úrovni, ktoré budú vychádzať z Agendy 2030, Európskej zelenej dohody, stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 a rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030; domnieva sa, že kohézna politika a najmä cieľ PO2 by mali v plnej miere prispieť k ambicióznejšiemu cieľu Únie v oblasti klímy do roku 2030 a k cieľu dosiahnuť nulovú bilanciu emisií skleníkových plynov čo najskôr, najneskôr však do roku 2050, ako sa stanovuje v pozícii Parlamentu k európskemu právnomu predpisu v oblasti klímy; zdôrazňuje význam Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) pre dosiahnutie cieľa 30 % nových investícií na výdavky súvisiace s klímou a 10 % na výdavky súvisiace s biodiverzitou, ako aj jeho úlohu v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR) a nástrojoch obnovy; pripomína svoju pozíciu, že aspoň 35 % zdrojov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a 40 % prostriedkov z Kohézneho fondu by malo podporovať ciele Únie v oblasti klímy; poznamenáva, že dohoda Európskej rady prispieť aspoň 30 % z EFRR k politickému cieľu „ekologickejšia Európa“ je dôležitým krokom; nabáda Komisiu, aby stanovila spoločné ukazovatele výstupov a vstupov s cieľom zabezpečiť, aby projekty plnili ciele EÚ v oblasti klímy, pričom sa vo vhodných prípadoch uplatnia kritériá uvedené v nariadení o taxonómii; zdôrazňuje, že pri prechode na udržateľné a klimaticky neutrálne hospodárstvo sa nesmie na nikoho zabudnúť a túto transformáciu treba dosiahnuť opatreniami, ktoré zabezpečia zlučiteľnosť hospodárskych činností s ochranou životného prostredia a vytvoria kvalitné pracovné miesta z dlhodobého hľadiska;
3. vyzdvihuje úlohu, ktorú môže zohrávať politika súdržnosti okrem iného pri presadzovaní dvojitej digitálnej a zelenej transformácie na viac obehové hospodárstvo, ktoré je klimaticky neutrálne, environmentálne udržateľné a energeticky efektívne a efektívne využívajúce zdroje a ktoré ponúka udržateľné riešenia v oblasti znižovania odpadu, vodného hospodárstva, energetickej efektívnosti, obnovy budov, rozvoja

energie z obnoviteľných zdrojov, znižovania emisií, prechodu na mobilitu s nulovými emisiami, straty biodiverzity a degradácie ekosystémov; žiada, aby ďalšia generácia politiky súdržnosti bola odolná proti zmene klímy, a domnieva sa, že v rámci politiky súdržnosti by sa nemali financovať a podporovať žiadne programy s negatívnym vplyvom na úsilie o splnenie cieľov EÚ v oblasti klímy; víta zavedenie nástroja na zvyšovanie odolnosti proti zmene klímy v politike súdržnosti na roky 2021 – 2027;

4. zdôrazňuje strategickú úlohu obnoviteľnej, udržateľnej a decentralizovanej energie pri rozvoji území a ich podnikov, najmä MSP; zdôrazňuje potenciál energie z obnoviteľných zdrojov v okrajových a najvzdialenejších regiónoch spojený s ich geografickými a klimatickými charakteristikami; zdôrazňuje úlohu politiky súdržnosti pri zlepšovaní využívania obnoviteľných zdrojov energie a dostupnosti čistých zdrojov energie, a najmä pri podpore zavádzania alternatívnych zdrojov energie, ako je čistý vodík;
5. trvá na vytvorení vyváženého, udržateľného a inkluzívneho rozvoja Únie prostredníctvom politiky súdržnosti, v ktorej sa zohľadnia osobitosti a potreby všetkých členských štátov, ich regiónov a občanov; žiada, aby politika súdržnosti koordinovane s ďalšími politikami EÚ a v spolupráci s vnútroštátnymi alebo regionálnymi orgánmi civilnej ochrany zohrávala významnejšiu úlohu pri podpore úsilia o prevenciu rizika s cieľom prispôsobiť sa súčasným a budúcim vplyvom zmeny klímy, s osobitným dôrazom na najzraniteľnejšie oblasti, ako sú ostrovy, pobrežné oblasti a najvzdialenejšie regióny, ktoré zvyčajne čelia mimoriadnym ťažkostiam vzhľadom na svoju geografickú polohu, prostredníctvom ekosystémových prístupov, budovaním novej infraštruktúry alebo modernizáciou existujúcej infraštruktúry a prijímaním opatrní na odolnosť voči katastrofám na regionálnej a miestnej úrovni, pričom sa v plnej miere zohľadnia ciele v oblasti biodiverzity a bude sa prispievať k ich plneniu; požaduje vytvorenie účinných mechanizmov regionálnej a medziregionálnej spolupráce v oblasti prevencie prírodných katastrof, t. j. kapacity na reakciu, riadenia a vzájomnej pomoci v prípade katastrof; žiada, aby sa v prípade projektov, ktoré sú považované za obzvlášť citlivé na vplyv zmeny klímy, vykonával záťažový test adaptácie na zmenu klímy;
6. uznáva kľúčovú úlohu regionálnych orgánov pri úspešnom riadení politik v oblasti životného prostredia a rozvoja; uznáva význam miestnych odvetvových iniciatív na dosiahnutie sociálnej a environmentálnej udržateľnosti a odolnosti na všetkých miestach prostredníctvom prispôbených súborov politik a nabáda na využívanie nástrojov, ako sú projekty miestneho rozvoja vedené komunitou a integrované územné investície (IÚI) na podporu viacúrovňového riadenia iniciatív na boj proti zmene klímy; zdôrazňuje, že individuálne prispôbené pridelovanie finančných prostriedkov pre opatrenia adaptované na miestne a regionálne podmienky by malo nielen silný vplyv na hospodárstvo, ale malo by aj mobilizačný účinok na zapojenie komunity do účastníckych štruktúr; podporuje verejno-súkromné partnerstvá a ďalšie kombinovanie medzi európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) a inými programami, ako je Horizont Európa, s cieľom vyvinúť inovatívne riešenia na boj proti zmene klímy a vytvoriť odolnejšie a udržateľnejšie európske hospodárstvo; vyzýva Komisiu a riadiace orgány, aby zjednodušili postupy súvisiace s politikou súdržnosti s cieľom zabezpečiť, aby súkromné subjekty, a najmä MSP, mali prístup k finančným prostriedkom EÚ v rámci politiky súdržnosti; v tejto súvislosti pripomína a víta ambíciu Komisie zaviesť Európsky klimatický pakt;

7. zdôrazňuje návrh, ktorý Komisia načrtla v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, aby mestá s viac ako 20 000 obyvateľmi pripravili plány ekologizácie miest s cieľom vytvoriť biologicky rozmanité a prístupné mestské lesy, parky a záhrady, mestské farmy, zelené strechy a múry a ulice lemované stromami; opätovne zdôrazňuje pozitívny vplyv takéhoto opatrenia na mestskú mikroklimu a zdravie, a to najmä zraniteľných skupín; podporuje toto opatrenie a požaduje mobilizáciu politických, regulačných a finančných nástrojov na jeho vykonávanie;
8. pripomína význam zapojenia miestnych a regionálnych orgánov do vypracúvania národných energetických a klimatických plánov a plánov spravodlivej transformácie územia z hľadiska dosiahnutia priorít EÚ v oblasti klímy a energetiky, splnenia medzinárodných záväzkov podľa Parížskej dohody a zohľadňovania sociálnych aspektov transformácie; zdôrazňuje úlohu miestnych a regionálnych orgánov a súkromných subjektov, ako sú MSP, pri zmiernení zmeny klímy a prispôsobovaní sa jej; vyzýva Komisiu, aby posilnila účinné viacúrovňové riadenie pri plánovaní a vykonávaní opatrení, zaručila štruktúrovaný dialóg s miestnymi a regionálnymi orgánmi a zabezpečila zosúladenie a komplementárnosť akčných plánov a opatrení v oblasti klímy a energetiky na všetkých úrovniach vlády, zlepšila koordináciu medzi členskými štátmi a transparentnosť opatrení v oblasti klímy a energetiky, monitorovala ich pokrok pri riešení zmeny klímy, poskytovala technické usmernenia a pomáhala mobilizovať finančné prostriedky a budovanie kapacít;
9. požaduje holistické stratégie regionálnej integrácie s cieľom zaručiť trvalo udržateľný rozvoj, zmierniť dôsledky zmeny klímy a v plnej miere prispieť k dosiahnutiu cieľov Parížskej dohody; zdôrazňuje, že je dôležité spoliehať sa na stratégie inteligentnej špecializácie s cieľom vytvoriť silné konkurenčné výhody a dosiahnuť súčinnosť medzi rôznymi regiónmi EÚ a členskými štátmi prostredníctvom cieľa európskej územnej spolupráce v záujme vypracovania európskych odpovedí na výzvy súvisiace so zmenou klímy;
10. uznáva, že politika súdržnosti priamo ovplyvňuje kvalitu života občanov EÚ a pomáha im čeliť novým výzvam, ako sú demografické zmeny, priemyselná transformácia a zmena klímy;
11. zdôrazňuje, že EÚ čelí vážnym výzvam, najmä v oblasti oživenia hospodárstva, a že úloha politiky súdržnosti bude v tejto súvislosti kľúčová;
12. trvá na vytvorení vyváženého, udržateľného a inkluzívneho rozvoja Únie prostredníctvom politiky súdržnosti, v ktorej sa zohľadnia osobitosti a potreby všetkých členských štátov, ich regiónov a občanov;
13. zdôrazňuje, že regionálne environmentálne politiky musia obsahovať opatrenia na prispôsobenie sa škodám spôsobeným neodvratiteľnými negatívnymi dôsledkami zmeny klímy, ktorých ustanovenia by sa mali začleniť do všetkých ostatných relevantných oblastí politiky;
14. pripomína, že zlepšenie kvality života občanov EÚ si vyžaduje ďalší rozvoj politik, ktoré vytvoria lepšie pracovné a životné podmienky a prispievajú k ochrane životného prostredia a boju proti zmene klímy;

15. pripomína, že cieľom politiky súdržnosti je znížiť územné rozdiely v celej Únii a podporiť hospodársky rozvoj jej najmenej rozvinutých regiónov; domnieva sa preto, že je potrebné efektívne a cielené vynakladanie prostriedkov z Kohézneho fondu v regiónoch, v ktorých sú hospodárstva uhlíkovo náročné;
16. zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité, aby finančné prostriedky politiky súdržnosti pomáhali regiónom s vyššími emisiami CO₂ rýchlejšie prejsť na čistú energiu a infraštruktúru s nulovými emisiami uhlíka, čo napriek pozitívnemu vývoju v posledných rokoch ešte nie je zaručené.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	1.12.2020
Výsledok záverečného hlasovania	+: 64 -: 16 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nikos Androulakis, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurelia Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, Sándor Rónai, Rob Rooker, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søggaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Sven Giegold, Karin Karlsbro, Ulrike Müller, Andrey Slabakov

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

64	+
EPP	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Edina Tóth, Pernille Weiss, Michal Wiezik
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
RENEW	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Nicolae Ștefănuță, Linea Sogaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir
GREENS/ EFA	Margrete Auken, Bas Eickhout, Sven Giegold, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan
GUE/NGL	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
NI	Eleonora Evi, Athanasios Konstantinou, Ivan Vilibor Sinčić

16	-
ID	Simona Baldassarre, Aurelia Beigneux, Marco Dreosto, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin, Luisa Regidenti, Silvia Sardone
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Joanna Kopcińska, Rob Rooken, Andrey Slabakov, Alexandr Vondra, Anna Zalewska

0	0
0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania